

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 39

Oslo, den 29. september 1938

50. årg.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarb.: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrud Undset, Lars Eskeland.

«St. Olav» utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 30487. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 l. er åpen mandag, tirsdag og fredag 9.30—3. Torsdag 9.30—7. Lørdag 9.30—1. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOOLD: Sankt Franciskus fra Assisi. — I rosenkransmåned. — De østerrikske biskopers rost. — Søndagsboken. — Kardinal Verdiers budskap. — Pastor Cölestin Riesterer in memoriam. — Fra Vikariatet. — Herhjemme. — og derute. — Ungdomssiden.

Sankt Franciskus fra Assisi.

Store Franciskus, vi ærer ditt minne,
aldri forstummet det lovsangens kor
som lar ditt navn over landene skinne,
syner ditt virke i Frelserens spor.
Kristus den levende
løftet du bevende
frem for den verden som glemmer sin Gud,
og til de blødende
hjerter med glødende
ord du forkynte hans kjærlighets bud.

Alltid når Kirken er svekket og lider
virker med velde den Hellige Ånd,
tender sin ild i de vidner som strider
løftende korslet med sitrende hånd.

Kallet til byggende,
alt overskyggende
virke du fikk i en nådefull stund.
Da du omvendte dig
Frelseren sendte dig
ut for å vekke en verden av blund.

Store Franciskus, ditt kall du erkjente,
rik i din fattligdom stevnet du frem.
Brødre og søstre Gud Herren dig sendte,
samlet om dig i et åndelig hjem.
Og fra ditt varme sinn

gikk som Guds pinsevind
ut over jorden den fengende brann.
Rik i din stråleflom
lyste Guds helligdom
visende veien til løftenes land.

Store Franciskus, du kjærlige, milde,
lær oss å vandre forsakelsens vei.
Be for oss alle om årle og silde
Jesus å følge i likhet med dig.
Be for Guds kirkes kår
nu du for tronen står —
alltid du elsket den varmt som din mor.
Og dine sønner som
atter til Norge kom —
vern deres virke for Gud med din bønn.

Hil dig, Assisi, der helgenen hviler
merket med Frelserens hellige sår.
Høit over Umbrias sletter du smiler,
rik på de minner som aldri forgår.
Bønner ombølger dig,
tankene følger dig,
hellige by, som Franciskus oss gav.
Og mens århundrer går
Sacro Convento står
sterk som en borg over helgenens grav.

K. Kjelstrup.

I ROSENKRANSMÅNEDEN

I oktober har rosenkransen sin særlige plass i vårt andaktsliv. Mens alle jordens blomster visner og forgår, mister sin farve, sin form, sin duft og sine grønne blade idet de må bøie sig for årstidens barske kulde og blåst så folder de evige roser sig ut til fornyet og forsterket liv, og bringer sin egen stille sterke velsignelse med til alle som fletter sine bønner i glede som i sorg sammen med dem til en uforgjengelig krans.

Rosenkransens hemmelighet, rosenkransens velsignelse kan ikke læres, den må erfares gjennom opplevelse. Vi kan lære dens bruk, vi kan lære dens bønner og vi kan forklare begge deler videre til dem som spør — men virkelige i ånd og sannhet å be en rosenkrans, å kunne be en rosenkrans, er en nådegave.

I oktober måned settes denne Guds gave stadig frem for oss. Vår hellige Kirke kaller på vår evne til betraktning, til samling om rosenkransens hemmelige og velsignede kraft. En lang rekke paver har stadig og stadig under sitt pontifikat utsendt rundskrivelser hvis mål ene var rosenkransens rette bruk. Således skrev bl. a. pave Leo XIII:

«Men ennå en fordel søker Kirken med iver å tilvende sine barn ved rosenkransens hjelp nemlig at de omhyggelig streber etter å innrette sitt liv etter vår hellige tros vesen og forskrifter. Ti når ifølge det guddommelige ord «troen er død uten gjerninger», fordi troen får sitt liv fra kjærligheten og kjærligheten føder en fylde av hellige gjerninger,

så kan naturligvis ikke mennesket høste frukt for evigheten av sin tro når han ikke innretter sitt liv etter den. «Hvad gagnar det, brødre, om noen sier at han tror men hans liv ikke vidner om det? Når han ikke har gjerninger, kan da troen frelse ham?» Disse mennesker vil bli dømt langt strengere av Kristus enn de andre som ikke kjenner den kristne tro og lære. For at altså troens frukter må vise sig må den blomstre herlig — og dertil hjelper rosenkransen oss!»

Rosenkransmånedens går inn. «Krig og rykter om krig» fyller våre sjeler med angst og motløshet. Men la oss huske at rosenkransfesten oprinnelig er innstiftet som takkefest fordi det kristne Europa 7. okt. 1571 ved Don Juan d'Austrias seir over tyrkene ved Lepanto blev frelst for hedenskapets truende åk, fordi tusener og atter tusener i Rom drog med rosenkrans i hendene fra kirke til kirke og bad om seir for Guds rike, — bad om fred på jorden — bad om at alle igjen måtte erkjenne dybden av ordene «Fader vår», storheten i å eie en felles far. Rosenkransen sier den gamle beretter var sterkere enn alle våpen —

La oss samles nu med dette lille våpen i våre hender! La oss be så ofte vi kan at det atter må vise sin kraft — og la oss be for oss selv med Heinrich Susos ord: «Se, Herre Jesus, mitt hjerte åpner sig helt for å motta dig i sig — som de blomstrende roser utfolder sig for solens tindrende stråler.»

De østerrikske biskopers røst.

Første søndag i september blev det i alle Østerrikes katolske kirker oplest et hyrdebrev, utsendt av landets biskoper i fellesskap. Det faller i to deler, og i den første halvdel behandles den situasjon som er opstått ved den nazistiske ekteskapslov av 6. juli 1938 angående tvungen borgerlig vigsel. Klart og utvetydig fremstilles Kirkens syn på ekteskapets sakramentale karakter mot lovens syn på det som en rent biologisk funksjon. Det skrives bl. a.:

«Ekteskapet er og blir for alle katolikker et ledd i Guds store skaperplan og innstiftet av ham i menneskeslektens tidligste morgen som en uløselig forening av mann og kvinne til oppfyllelse av hellige plikter, og det blev av Jesus Kristus, vår Frelser oppløftet til et sakraments hellige verdighet. Enhet, uoploselighet og sakramental karakter er de grunnpiller, på hvilke Gud til alle tider lar ekteskapet hvile.

Efter den katolske Kirkens lære er det derfor et hellig sakrament som fyller mottagerne med rik nåde. Men det kan som alle sakramenter kun for-

valtes og formidles av Kirken. I kraft av sin av Kristus overdradde myndighet har derfor kun Kirken rett og plikt til å utste forskrifter om mottagelsen av ekteskaps sakramentet.

Som de av Gud innsatte voktere av de kirkelige rettigheter betrakter vi det derfor som vår plikt å gjøre våre trosfeller oppmerksom på at det kirkelig inngåtte og beseglede ekteskap er og blir uoploselig og kun kan løses ved den ene ektefelles død selv om statens ekteskapslov av 6. juli 1938 tillater en ugyldighetserklæring, en oppløsning eller en skilsmisse av forskjellige grunner.»

Enn videre gjør biskopene oppmerksom på de kirkerettslige følger av at man ikke etterkommer Kirkens forskrifter angående ekteskapsstiftelse.

Hyrdebrevets annen del omhandler de katolske privatskolers stilling i Østerrike. Om dette uttales:

«Den siste tids sørgelige foreteelser krever at vi må si et åpent ord til våre trosfeller.

Ved dekreter er våre geistlige læreinstitusjoner nu blitt undradd sine offentlige rettigheter og mange steder er de blitt nektet tillatelse til å begynne nye førsteklasse. Derved er både de private gymnasier, hvor de fremtidige prestekandidater får sin første

utdannelse, og våre ordensfolks skoler blitt hårdt rammet — nogen har allerede måttet lukke. Enn videre er et ikke ringe antall ordensfolk blitt berøvet sitt ærlig fortjente daglige brød ved denne foranstaltning og likeledes har mange gamle og arbeidsdyktige geistlige lærere, som de yngre delte dette sit brød med, nå fått en sorgelig og bekymringsfull livsaften av samme grunn.

De biskopelige ordinariater har nedlagt innsigelse mot dette på rette sted.

Det katolske folk har i årrekker betrodd sine studerende ungdom og sine døtre til de kirkelige institusjoner, fordi disse gav dem de beste garantier for en harmonisk utvikling av sjel og legeme. At dette er riktig vil man forstå når man ser nøie på ungdommen, lytter til foreldrenes hjerteslag og merker deres inderlige forhold til disse institusjoner. At disse heller ikke lar det mangle på å utvikle fedrelandskjærligheten beviser jo også den kjensgjerning at der fra dem er utgått menn og kvinner hvis offervilje og lysende innsats for land og folk ligger klart for dagen.

I denne sorgelige stund vil vi derfor ikke avstå fra å overbringe det katolske folks takk til de geistlige opdragere og lærere om dette kan være dem til trøst. Sammen med alle våre trosfeller beklager vi dypt at våre institusjoner er blitt fratatt sin operatørrett og at så mange av våre geistlige lærerkrefter nu er brødløse, samt at katolske foreldre har fått innskrenket sin rett til selv å velge sine barns skole.

Vi betrakter det også som vår plikt å anmode våre trosfeller inntrengende om å hjelpe de så hårdt truffne ordenssøstre over den første nød. De må nu etter å være jaget ut av sine skoler søke annet arbeid for å oprettholde livet. I katolsk offervilje og kristen næstenkjærlighet må nu alle bistå dem ved enhver anledning, i ekte tysk samfundsånd. I nådens år har jo hundreder av fattige daglig stått ved våre ordenshus' dører og hentet sin suppe og sitt brød der.

Og når nu bekymringen for det daglige brød selv har holdt sitt inntog i disse velgjørenhetens hjem, så skal vel ikke de gå til grunne fordi det katolske folk ikke eier medfølende hjerter?

*

Katolske foreldre! Når dere under de nuværende forhold må undvære den hjelp dere ønsker til eders barns oppdragelse blir ansvaret så meget større for dere. Men forsak ikke! Eders hellige tro må minne dere om Guds forsyn, Guds kjærlighet, Guds allmakt og Guds visdom. Med Guds velsignelse vil det bli dere mulig å odra deres barn etter Guds vilje og holde dem fast i troen.

I den hellige kommunion, særlig i familienes felleskommunion, vil eders foreldrearbeid stadig på ny vigsles så at intet kan ødelegge eders omsorgs og kjærlighets frukter og eders barns livslykke.

Enhver tid har sine oppgaver og den nuværende tid stiller særlig store krav til familienes og barnas katolske holdning — men jo større oppgaven er desto

større er også Guds nåde som vi får til hjelp. Det finnes ingen tid i hvilken menneskene ikke kan arbeide på sin helliggjørelse og ikke kan utfolde sin tro, bli til velsignelse og selv bli velsignet. Dette skal nu især de kristne familier være vidnesbyrd om!»

Søndagsboken.

Det herværende apostoliske Vikariat har utsendt en Søndagsbok, som inneholder «messens faste bønner og epistlene og evangeliene for alle årets søndager og fester, som kan bli feiret på en søndag». Men dessuten har den en liturgisk kalender, tabell over de skiftende festdager like til år 1965 og som tillegg biskop Mangers' hyrdebrev om messeofret. Boken slutter av med en alfabetisk innholdsliste.

Man tør trygt si at den avhjelper et stort savn. Dens billige pris — kr. 3.— og 3.50 etter innbindingen — gjør det overkommelig for alle å skaffe sig en helt fyldestgjørende messebok, og så greit og oversiktlig som stoffet er ordnet vil den være til nytte også om man før skulde eie en mer utførlig. Den finnes i øvrig i to formater — det ene på størrelse med en bønnebok, det annet med bredere marger er nærmest beregnet for prestene.

Ved dens utarbeiden har Vikariatet hatt en fortreffelig medarbeider i lektor frk. Antonie Tiberg, som det er all grunn til å være takknemlig for hennes store og uegennyttige innsats av tid og krefter.

Kardinal Verdiers budskap.

Kardinal Verdier, erkebiskop av Paris, har utsendt følgende budskap.

Man har atter anmodet erkebiskopen av Paris om å uttale sig om *freden*. Han gjør det gjerne. De angstens dager som vi nu gjennomlever har vært dager som åpenbarer. Det franske folk har ennu engang vist hvad det er. Til alle dagens og nattens timer har våre officerer, våre soldater, våre reserver og våre permitterte vært beredt til uten nølen å innta sine kamp- eller forsvarsstillinger. Uten larm, uten klage, uten skryt vilde de ganske enkelt forlate sitt arbeid og sine hjem.

Deres sjelstilstand kan betegnes med et par ord: det var *plikten*, det var *Frankrike!* Jeg har hørt disse to store ord fra en ung reservesoldats leber, en eneste sønn som måtte forlate sin nesten døende mor.

I Paris, på landet, ved grensene — ennu igår her ved Metz, i vårt elskede Lotringen — har jeg vært vidne til verdig, uttrykksfull ro. Stille og enkelt har man forberedt evakueringen, tilfluktsstedene, organisasjonen av forsvaret. Synet var av en gripende storhet. Ja, det franske folk er et stort folk som er verdig verdens aktelse og tillit.

Men hvorledes vil morgendagen bli? Jo, den vil bli som vi gjør den. De store problemer som skal bli årsaken til den er ennå ikke avgjort. Og man må tilføie at deres løsning vil skape nye problemer og at den periode, vi nu går inn i blir en av de største i historien. Det er nødvendig at Frankrike, uten hvis medvirken intet kan avgjøres, må være på høide med sin misjon. Derfor ennå en gang: *Enighet! Enighet!*

De nasjonale krefter, hvad enten de er av moralsk eller materiell art, er veldige. Splittet er de nesten sterile, men samlet, levendegjort av det kristne og franske ideal, stillet til tjeneste for edle og rettferdige saker, er de i stand til å utføre mirakler. Derfor er enighet den nuværende tids største plikt. Når fedrehjemmet er i fare har alle dets sønner idet de glemmer sitt kjegl og sine divergerende planer, kun en tanke: *frels det! frels det!*

Efter imorgen vil andre plikter kalle på oss. I begivenhetens lys og foran de truende redsler som nu reiser sig måler vi best våre svakheter. Men tiden er ikke inne til å telle dem — tiden er inne til å love Frankrike, verden og Gud, at hånd i hånd vil vi sammen forene våre krefter for å gjøre vårt land sterkere, rettferdigere, mer kristent, og mere verdig sin evige misjon!

Disse ord henvender jeg til dere fra Montmartres høide, hvor tusener og atter tusener av våre trosfeller forenet og tilsammen har bedt Gud om fred på jorden.

Måtte Gud gi oss den!»

Pastor

Cölestin Riesterer

in memoriam.

I

Lærd prest, from sjelesørger, musiker og varmtfølede, levende menneske. Jeg lærte først å kjenne musikeren. Det var i Kristiansand for ca. 15 år siden. Jeg gikk sammen med en venn forbi den katolske prestegård en lys hverdageftermiddag. Det var vår eller kanskje det var høst. Der lød musikk ut fra det åpne vindu — piano, — Liszt. Anslaget og foredraget vidnet om kunstneren. Jeg husker ham alltid som gammel, med hvitt hår og julenisseskjegg og buskede bryn som en norsk skipper eller fyrvokter fra Mandalskanten. En filosof var han, og en drømmer, den ærverdige prelat fra Elsass. Han kunde sitte og drømme ved pianoet, improviserende, lekende henover tangentene. Men det var ikke det ego-dyrkende, åndsløvende som i vår tid kalles mystikk. Pastor Riesterers drøm og mystikk var krystalren. I den fikk tanken sin næring og avklaring. Det var virkelig religion, «scientia infusa».

Pastor Riesterer kunde kanskje virke naiv og godtroende når han rotet i gamle helgenlegender. Og han kunde være mere menneskelig enn from når han i sin nidkjærhet jaget ildgjerningsmenn bort fra Kirkens helligdom. Men når han satt i sitt studerkammer eller oppe i en krevende teologisk diskusjon var der en latinsk klarhet over hans ånd som måtte imponere. Det var i 1925 jeg lærte den lærde prest å kjenne. Jeg konverterte under ham og har ennå en stor samling brever fra ham, som vidner om hans store teologiske og apologetiske viden. Jeg husker en gang han besøkte oss i vårt hjem. Jeg hadde et par venner på besøk, nylig utdannede lutherske teologer. De satt og gjorde sig til av megen nyvunden viden, og søkte å sette den gamle pastor Riesterer fast i kirkehistoriske årstall. Men det gikk ikke, og de uttalte senere overfor mig at de beundret den gamle prests hukommelse og solide kunnskap. Det var disse unge teologer som dummet sig. Jeg husker en replikk fra den ene: «Vi tror ikke på nogen gratia infusa fra helgenerne.» Derefter pastor Riesterers svar: «Det der forstår De ikke, unge mann.»

Og så det varme, levende menneske, så aktuelt interessert og full av humor. Han lærte mig' at humor er en guddommelig dyd.

Og endelig sjelesørgeren, from, praktisk. Det er sagt at han var streng i skriftestolen. Jeg hadde ikke det inntrykk. Det kunde kanskje være noget skremmende ved hans psykologiske skarpsyn, men på den annen side hadde han forståelsens og mildhetens nådegave.

Pastor Riesterers minne vil alltid lyse for mig, ikke minst i tunge stunder av tvil. Gud lønne ham.

Steinar Messel.

II

«Nordisk Ugeblad» for 25. sept. bringer en meget vakker nekrolog over gamle pastor Riesterer:

Pastor Cölestin Riesterer død.

En gammel Eg er falden, og Skoven klager over Egens Fald! Onsdag den 14. September afgik Norges ældste Præst, Pastor C. Riesterer, ved Døden og den afdøde blev begravet Mandag den 19. ds. fra St. Olavs Kirke i Oslo. Med Pastor Riesterer gaar ikke blot en særpreget, gejstlig Personlighed af ikke ringe Format i Graven — ingen, der nogen Sinde har set den kærnefulde joviale Gubbe med det store Skæg eller talt med ham, kan glemme hans legemlige og aandelige Fremtoning — men der bliver ogsaa lagt et godt Stykke nordisk katolsk Kirkehistorie i Jorden. Pastor Riesterer blev præsteviet i Trondhjem i Aaret 1885. Dengang var Ugebladet endnu Bladet for hele det katolske Norden, og vi finder derfor i Nummeret af 16. August en længere Beretning om den enestaaende Begivenhed. Det var den første katolske Præstevielse i Norge efter Reformationen, og det var Suffraganbiskoppen fra

Mecheln, som foretog den. Siden da har den afdøde virket ufortrødent for den norske Kirke, og hans Arbejde har ofte tiltrukket sig Omverdenens Opmærksomhed. Men han var ikke blot Kirken nidkære Forkæmper; han blev en afholdt aandelig Fører for læg og gejstlig, og han er Stifter af Stiklestadvalfarten. Endnu saa sent som 1936, et Aar efter hans gyldne Præstjubilæum, henvendte han sig som Rektor i St. Halvardskloster i Sylling til Norges Katolikker med Løfte om at ville paatage sig en Nyudgave af Salmebogens Melodier. En af de gamle apostoliske Skikkelser, hvis dybe Tro har baaret rig Frugt.

R. I. P.

Fra Bifariatet.

Hans hoiærverdighet biskopen har utnevnt:

Velærverdige pater Leo van Eekeren O.F.M. til rektor for St. Franciskus-Xaverius-søstrene i Sylling.

Velærverdige pastor Andreas Alexius Dietrich til rektor for St. Franciskus-Xaverius-søstrene i Stavanger.

Velærverdige pastor Josef Heiss til kapellan i Kristiansand S.

Velærverdige pastor Gisbert Hogenes til 2. kapellan ved St. Olavskirken, Oslo.

Velærverdige pastor Theodor Burkard som rektor for St. Josefsøstrene, Vår Frue Villa, Oslo.

Hechjemme

Oslo. St. Halvardslagets første sammenkomst efter ferien blev i alle deler vellykket. Omkring 70 mennesker var forsamlet da formannen hr. Tangstad ønsket velkommen og gav ordet til aftenens foredragsholder hr. kontorchef Hadland. Vi vet jo av erfaring hvilken evne han besitter til å fengsle oppmerksomheter og vi blev heller ikke skuffet. Han tok oss med på sin reise til Egypt og viste oss en hel del vakre lysbilleder. Foredraget var spekket med interessante opplevelser som han fortalte på sin egen lune måte. Han hostet da også hjertelig bifall. Siden var der oplesning av hr. Dahl-Myre som med vanlig kunst fengslet sine tilhørere. Det var hyggelig å høre ham igjen.

Denne gang var der også allsang på programmet og den blev med dyktighet ledet av hr. Ø. Olafsen. Det hyggelige samvær sluttet først ved 12-tiden.

A. O.

- og derute

Kardinal Salotti er utnevnt til prefekt for Rituskongregasjonen. Han er født 1870 i Grotte di Castro — blev presteviet 1894 og bispeviet 1930 av kardinal van Rossum. 1933 blev han utnevnt til kardinal og er av oss heroppe mest kjent gjennom sitt virke som sekretær ved Propaganda-kongregasjonen.

Ny katedral i Tanger. I begynnelsen av september har myndighetene i Tanger, Tetuan og Ceuta vært samlet for på general Francos uttrykkelige opfordring å drøfte planene om opføring av en katedral i Tanger. Den skal bygges i renessansestil med kuppel, en kopi i mindre målestokk av den berømte over St. Peterskirken. I konferansen deltok også representanter for den katolske Kirke.

Kinesisk misjonsstasjon ødelagt. Til de irske Maynooth-misjonærers moderhus er der fra Kina innløpet meddelelse om at misjonsstasjonen Ginshan, 60 mil fra Hankow er fullstendig ødelagt av japanske flyvere. Den omfattet en kirke et skolehus og presteboligen.

Tilbakegangen av fødslere i England. I årsmøtet for «sanitære problemer», som er avholdt i Edinburgh har den kjente engelske videnskapsmann sir Leonard Hill innledet en diskusjon om de beste forholdsregler for å kunne forhindre fødselsnedgangen. Allerede nu ligger fødslenes antall i England under 15 pro mille.

Quinten Massys alter samlet. Det er lykkedes den portugisiske regjering å få kjøpt to av floiene til det berømte alterbillede, som den nederlandske mester Quinten Massys i 1512 malte for Vår Frue kloster i Lissabon. Floiene har inntil nu vært i England, mens selve midtbilledet har vært å finne på et musum i Lissabon. Med de siste erhvervelser er altret nu atter i samme stand som Quinten Massy laget det.

Også en redegjørelse. Med tittel: «20 års dagen for adskillelsen mellom stat og kirke» har «Forbundet av de kjempende gudløse» utgitt en brosjyre om Sovjetts tyveårige kamp mot troen. Det innrømmes i den at Sovjetts antireligiøse kampanje ikke har ført tilfredsstillende frem idet det kun er lyktes å fjerne ca. halvdelen av befolkningen helt fra all tro. Over 10 millioner arbeidere er ennu «i klørne på forskjellige religiøse organisasjoner». Det undersøkes nu hvem som skal gjøres ansvarlig for det dårlige resultat hvortil der nevnes to hovedgrunner: 1) det har vist sig at religionen hadde mer livskraft enn i almindelighet antatt. 2) anarkistene og Trotskistene har begått flere feiltagelser under felttoget. Spanias skjebne viser klart de skjebnesvangre følger av slike feilgrep idet man der har forsøkt med makt å undertrykke gudstjenestene hvilket medførte brudd mellom den spanske republikanske regjering og arbeiderne. I fremtiden må kampen mot religionen føres med mere takt og klokskap!

Voksende katolsk bibelbevegelse i Enland. Også i England er der likesom i Sveits og Tyskland en stadig stigende interesse for bibelen innenfor katolske kretser. Ved det sommerkursus som hvert år avholdes i Cambridge, var hovedtemaet denne gang studiet av det nye testament, likesom man også drøftet inngående det gamle testamentes profetiske skrifter. Det er også en voksende efterspørsel etter bibler siden man har utsendt en billig utgave.

Evangeliets pionerer. I anledning den forestående misjonsdag har mgr Constantini, sekretær ved Propagandakongregasjonen, offentliggjort et opprop, hvori han maner alle til å støtte misjonsvirksomheten etter evne. Han nevner deri tallet på alle som arbeider som misjonærer, hvorav 6973 er innfødte prester og 14239 europeiske. Hertil kommer 15979 seminarister, 10055 utenlandske og innfødte ordenssøstre samt 163430 katekister og lægbrødre. I alt teller den katolske misjon 266025 pionerer. Særlig store er dens fremskritt i India, Arika og Kina.

Budapest reiser en statue for Guds mor. På den store frie plass foran kirken i Pasarétigaten har den ungarske hovedstads kommunestyre besluttet reist en statue for jomfru Maria. Det praktfulle kunstverk skyldes den berømte billedhugger Alexander Farkas.

Paven lykkønsker dronning Wilhelmine. Blandt de mange lykkønsninger til den hollandske dronnings 40 årige regjeringsjubileum var også en hilsen fra den Hl. Fader.

Katolske helligdommer beskyttes. I den franske by Coréze beordret borgermesteren nylig at en korsvei skulde fjernes, idet han som grunn angav at den hindret trafikken. Den var meget besøkt av mange procesjoner, og stedets sogneprest rettet derfor på vegne av den katolske menighet en klage til myndighetene med det resultat at borgermesterens beslutning blev annullert. Avgjørelsen er hilst med almindelig glede da man mener den vil danne grunnlaget for en ny rettsforordning med henblikk på beskyttelse av de mange korsvei og småkapeller, som det finnes overalt i Øst- og Vestfrankrike.

400 års festlighetene for St. Karl Barromæus. I anledning de store jubileumsfestligheter for St. Karl Barromæus som nu feires i Milano, har den Hl. Fader sendt kardinal-erkebiskop Schuster av Milano, samt den derværende geistlighet og lægmenn sin apostoliske velsignelse.

Kampen mot kristne navn. Det offisielle nazistiske tidsskrift «Neues Volk» har undersøkt opprinnelsen til mange av de mest brukte fornavn i Tyskland og er kommet til det resultat at det overveiende antall er av «jødisk» opprinnelse. Således er Johannes et like så uverdigg navn for en tysker som Balthazar, Cyprian eller Joseph. I fremtiden må ingen racebevisst tysker gi sine barn navn som Anne, Elisabeth, Eva, Jacob, Joakim, Maria, Mikael, Georg og Paul.

Et sjeldent jubileum. Mgr. Heylen, biskop av Namur, kan i år feire sitt 40 års jubileum som overhyrde på samme sted.

Obligatorisk antireligiøs undervisning er beordret innført i alle Sovjetts skoler fra begynnelsen av 1939. For å skaffe tilstrekkelig lærerpersonale er der opprettet et «pedagogisk institutt for utdanning av lærere og lærerinner i ateisme». Samtidig er det utkommet en samling antireligiøse billedbøker for de aller minste barn. For barn fra 6—10 år er der allerede utsendt en samling karikaturer av Gud, Kristus, Muhammed og Budha på det antireligiøse forlag i Moskva.

Hjelpebiskopen av Reims død. Den kjente aktede og avholdte viebiskop av Reims, mgr. Neveux, er avgått ved døden. Under verdenskrigen forblev han trofast ved kardinalerkebiskop Luçons side, også på de dager hvor bombardementet av Reims var på det høieste. Mens katedralen uophørlig blev beskyttet bar han utrettelig alle dens kostbarheter i sikkerhet og samtidig var han en modig og trøstende skriftefar og sjelesørger for befolkningen og soldatene — de siste opsøkte han gang på gang i skyttergravene og på de ytterste forposter. Da kardinal Luçon døde var mgr. Neveux for gammel til å overta de tunge byrder, som denne stilling pålegger sin innehaver, og bad om å måtte få bevilget et otium, men kardinal Suhard beveget ham til å bli og fortsette med sin gjerning. I de siste år var han levende interessert i katedralens gjenopføring og han blev bisatt 12. september i dens krypt.

Soneaksjoner for fritenkerkongressen. Over hele den katolske verden er det blitt avholdt botsandakter på grunn av fritenkerkongressen i London. Foruten den internasjonale katolske kvinneligas fellesaksjon har den italienske «katolsk aksjon» anmodet alle landets biskoper om å foranledige avholdt sonekommunioner — likeledes har mgr. Diepen, biskop av Herzogenbusch i Nederland utsendt et opprop i lignende retning.

Rubens-arkiv i Antwerpen. I anledning av den store flamske maler Peter Paul Rubens 300 års dødsdag er det blitt opprettet et Rubens-arkiv i Antwerpen som skal omfatte alle dokumenter som vedrører hans kunst og hans liv. Kjernen i det vil dannet av hans egne brever til sin første hustru, Isabella Brandt, og til sin annen, Helene Fourment — likeledes av hans diplomatiske brevveksling med erkehertuginne Isabella, som brukte ham som spesiell sendemann i London for å forberede en fredsslutning mellom England og Spania. Enn videre finnes brevene han skrev til et rett tvilsomt individ og kollega, maleren Balthasar Gerbiér, som nød kong Karl I av Englands gunst og var dennes diplomatiske agent. Rubens bodde lange tider ad gangen i London som denne manns gjest og hans brever til ham kaster et interessant lys over livet ved hoffene i Bryssel, London og Madrid.

Gammel visdom:

Ved å tro på livet — erfares det!

Ved å elske livet — forklares det!

Ved å våge livet — forsvarer det!

Ved å ofre livet — bevares det!

Ungdoms yrke - Kirkens styrke.

„Nu skal vår fremtid bygges.“

Livet ombord.

Alt er i vill forvirring. Tusen ting å utrette på en gang, de siste kolli last hives over rekken og stuves i lasterommene, dekksmannskapet gjør sjøklart, officerene undertegner papirer og efterser ombordkommen stores (skibsfornødenheter) og påser at alt er i orden til avgang. Losen entrer op landgangen samtidig med at etpar taugbåter kommer pesende langs skibssiden for å assistere oss ut fra kaien. Sjauerne går i land, landgangen tas inn og fortøiningene kastes loss. Maskintelegrafren lyder fra broen og propellen begynner å arbeide mens skibet langsomt siger ut fra kaien.

Vi er under veis. Ved ytterste boie går losen fra borde og skibet er forlatt av alle fremmede og seiler som et lite stykke Norge til neste havn. Vakter settes på dekk og i maskin og alt er i god gammel gjenge. Plutselig brytes stillheten av klokkeklang fra broen. «Otte glass» lyder, kl. er 12 og det er vaktskifte samtidig med at middagen blir servert. Etter det forserte arbeide ved land er det deilig å sette sig til bords med bevisstheten om at man kan ta det med ro uten å frykte plutselige avbrytelser. Diskusjonen begynner. Hvor mange mil er det til neste havn? Hvor mange dogn trenger vi på turen og får vi søndag ved land? Strekningen er lang, fra New York til Cape Town, og vi blir enige å regne med en 26 dogns tur. Men nu går «to glass» og det er slutt på freden. Nogen skal sove, andre har vakt og dagmennene skal belegge alt som er lost og kan bli ødelagt av slingring eller tatt av sjøen. Men kl. 17 er alt på plass og arbeidet opphører. Etter at alle har badet er det kveldsmat og derefter står det enhver fritt å gjøre det han selv vil; hvis han ikke har vakt naturligvis. Noen foretrekker et slag kort, andre litt sport og enkelte diskuterer politikk, skibsfart eller religion. Da jeg bestandig har vært eneste katolikk ombord, er det som oftest jeg som må forklare, motbeise og benekte hvad andre kaller fakta i religionsspørsmål. De små hefter som St. Olavs forbund utgir, og som mgr. dr. K. Kjelstrup har forsynt mig med, kommer godt med og mange er det som har fått et helt annet syn på vår religion av den grunn. Ofte kommer så den ene, så den annen, for å låne et eller annet hefte om et bestemt emne og som regel har jeg kunnet hjelpe ham med det. Det er få som er så overlatt til egen granskning som sjøfolk er det, men der er heller ingen som i bunn og grunn tror på

Gud som dem. Det en sjomann setter høiest er nemlig Gud, hjem og fedreland.

Men dagene går og været blir varmere. Vi er ved Ekvator og havet viser sig fra sin beste side. Kun en svak vind kruser sjøene som kjelent vasker skibets sider medens flyvefiskene leker i luften og i vannet. Et og annet skib motes men efterhvert som vi arbeider oss sydover blir de fler og fler. Til sist skimtes land og alt gjøres klar til lossing. Atter kommer los ombord og snart er skibet fortoiet langs kaien. Etter at toll, doktor og emigrasjonsmyndighetene har gjennomgått skibets papirer blir landgangen stormet av sjauere, handelsmenn, sjomannsprest og mange andre folk. Noen fallbyr frukt, andre apekatter eller papegoier, atter andre har silke eller lærsaker de vil prøve å prutte på oss og handelen begynner. Det beste sjøfolk vet er også kommet ombord. Det er posten hjemmefra og de der har fått brev lurer sig lykkelige avsted for å nyte dem i fred og ro, fulgt av de uheldiges misundelige blikk. Når arbeidet så slutter for dagen kommer skrivesakene frem og det er brevskrivning over hele skibet. Derefter går man på land for å røre benene på et stabilt underlag. Mange ser skjævt til oss sjøfolk fordi vi tar en dram og et glass ol og gjerne vil ha en fest når det en sjelden gang er anledning dertil, men tenker de litt over alt det en sjomann må undvære og som andre, der har sitt arbeide på landjorden tar som en selvfølge, vil nok synet forandre sig. Ofte blir det kun skatteseddelen og enkelte brev en sjomann får fra Norge på årevis og kommer han så hjem efter noen års fravær blir han nærmest betraktet som en fremmed i sin egen by. Sjøens romantikk er forlengst forbi og kun den hårde virkelighet er tilbake men den har jo også sin tiltrekning for enkelte.

Olav Sorum,
styrmann.

Det første minnesmerke over mgr. Irgens avsløret.

På O.K.Y.s første mote efter ferien, søndag 11. sept., blev det avduket et billede av foreningens direktor, mgr. H. Irgens. Formannen mintes i sin tale direktorens alltid opofrende arbeid: uten å tenke på egne hensyn arbeidet mgr. Irgens for foreningen. Ungdomsarbeidet var hans største glede og derfor må vi arbeide videre i de spor han førte an i; og med håpet om at mgr. Irgens' uego-

istiske ånd måtte bli foreningens ånd i all den tid billedet hang i foreningens lokale, d.v.s så lenge O.K.Y. eksisterer, falt flagget for billedet. —

Til stede på møtet var også hs. høier. biskopen, og senere holdt han en tale om mgr. Irgens. Han pointerte at nu var mgr. Irgens blitt «sacerdos in aeternum» og også foreningens evige direktør. Vi kan være forsikret om at han alltid med sin forbønn vil hjelpe denne forening som var ham kjærrest her nede. Derfor gjelder det for ynglingene ikke å gi op, selv om foreningen kan komme i trange kår. — Møtet var godt besøkt, og alle var begeistret for det gode billedet som er en gave fra minister Irgens og hans familie, og som dessuten blev fulgt av en større pengegave.

Ø. O.

„Bibliotekarens“ bønn.

Er det noen som ikke vet at O.K.Y. fyller 35 i november? Ja, for det gjør den. Og fordi det er et så pass rundt tall som 35, gjør vi store forberedelser til et fødselsdagsselskap. Som de omtenk-somme unge menn vi er, er vi klar over at våre mange venner i og utenfor Oslo ønsker å sende oss en gave. Av egen erfaring vet vi at det er meget vanskelig å finne en høvelig gave. Vi vil derfor få lov å gi dere alle et godt råd.

Når vi fyller 35 år, er vi i grunnen vokset fra sjørøver- og indianerfortellinger, som vårt nåværende og atpå til foreldede bibliotek for en stor del består av. Vil dere glede oss, så send nyere litteratur, fag- og skjønnlitteratur, til vårt bibliotek, så det kan bli en tidsmessig boksamling og et synlig minne om 35 års dagen.

Kjære venner, vet dere ikke hvilke bøker dere skal sende, så send en pengegave. Vi er så voksne at vi kan kjøpe åndfull litteratur selv og — forutsatt at vi har penger. Gavene kan dere sende til St. Olavs redaksjon.

Med ynglingehilsen

«Bibliotekaren».

P. S. Mens biblioteket er så selsomt som nå, står min tittel i anførselstegn. Men når deres gaver er kommet, altså i takkeskrivelsen, må jeg sløife anførselstegnet.

D. S.

Ungdomsbevegelsen „For Gud“.

En dag for ca. to år siden kom en ung engelsk student over et manuskript fra dronning Elisabeths tid. Det inneholdt en beretning om en hendelse på universitetet i Oxford hvor en flokk unge, som skulde høre en anti-katolsk forelesning, ved sin inntreden i auditoriet fant en fersk trykt avhandling på sine pulter som inneholdt et uttømmende svar på alle forelesningens angrep. Skrif-tet het: «Decem Rationes» — ti grunner, og viste sig å være trykt på et hemmelig trykkeri som tilhørte John Campion, på hvis hode det var satt en pris.

Beretningen grep studenten og han besluttet sig til å ville efterfølge dette eksempel. Og således begynte

ungdomsbevegelsen «For Gud!» i Nordengland, som skjønt den arbeider mest mulig skjult og stille dog allerede har utrettet meget godt. Det falt ikke den unge mann vanskelig å vinne sine studiekamerater for planen — de innviet også en prest i den og han skaffet dem penger til å kjøpe en håndpresse for. Nu trykker de 20 000 eksemplarer av hver av sine brosjyrer som utdeles gratis til byens befolkning uansett trosbekjennelse. Midlene kommer inn ved frivillige gaver, såvel fra katolikker som fra andre kristne — og man råder over en stab av frivillige medhjelpere.

Fra den lille menighet, innenfor hvis rekke bevegelsen tok sin begynnelse, har den nu bredt sig over størstedelen av Nordengland, innbefattet Manchester og Oxford. De unge stridsmenn for Guds sak utdeler sine skrifter i busser, trikk, venteværelser og offentlige lokaler. Som typisk for arbeidets intensitet kan berettes, at da en av dens medlemmer en kortere tid hadde jobb som adresseskriver i et verdensfirma la han stadig flyvesedler inn i hver konvolutt med følgende ordlyd: «Vil De hjelpe oss?» — «Vil De be for oss?» — «Vil De sende oss et lite bidrag?» — «Vil De utbre våre skrifter?», o.s.v. Og han får stadig positive svar!

Det viser sig nemlig overalt hvor bevegelsen virker, at det er meget mer religiøs følelse i menneskehjertene enn man i almindelighet tror. Blandt «For Gud!» som den kaller sig er mange konvertitter. Kjernen i den er stadig den lille menighets unge, som først tok initiativet til den og som flammer i hellig nidkjærhet for troens sak, for kjærlighet og fordragelighet blandt mennesker. Til å begynne med blev det hver søndag solgt høist 45 skrifter ved kirkens dør efter høimessen — nu er salget oppe på 300! — Håndpressen står i et stort treskur i de mest primitive omgivelser, men en besøkende forteller at dette skur virket på ham som en katakombe — så fylt var atmosfæren der med tro og arbeid! I et hjørne lyste en rød lampe foran en Jesu-Hjertestatue, og ut-over lyden av pressen hørtes ingen støy. Alle arbeidet i stilhet som i en kirke og alle utførte fort og uten innsigelse det de blev satt til å gjøre.

«Hvis De vil vinne ungdommen», sa presten til den besøkende, «så gi den et arbeid «for Gud!»

Norsk ungdom for den kristne moral.

Et gledelig tidens tegn er den bevegelse som en norsk ungdomskomite har reist til vern for den kristne moral. Dens arbeid er særlig rettet mot propagandaen for de preventive midler, legalisert abortus provocatus og agitasjonen for straffritt barnedrap, som betegnes som «tre livsødende inngrep i naturens orden». Den norske katolske ungdom ønsker av hele sitt hjerte til lykke med dette utmerkete initiativ!

Arbeidsleir for katolske piker.

På initiativ av mgr. Hinsley, erkebiskopen av Westminster, er det for nylig blitt avholdt den første arbeidsleir i England for katolske piker. Den blev organisert av den kjente «Gral»-bevegelse — og hadde samlet over 100 deltagere i alder 16—20 år.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co.s Boktrykkeri, St. Olavsgt. 24 - Oslo.